PETIZZJONIJIET PREŻENTATI LILL-PARLAMENT TA' MALTA
FUQ IS-SIT ELETTRONIKU TAL-PARLAMENT

Linji gwida

Abbozz approvat mill-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet - 16.9.19

1.	**Petizzjonijiet lill-Parlament**
1.1	Petizzjoni hija mezz ta' kif tista' tinġieb materja partikolari għall-attenzjoni tal-Parlament li jintalab li jieħu azzjoni. L-azzjoni mitluba għandha tkun indikata b'mod ċar, konċiż u inekwivoku.
1.2	Meta ma tintlaqax petizzjoni, il-persuna li tkun ippreżentatha tiġi mogħtija r-raġuni għaliex ma setgħetx tintlaqa' u tingħata l-possibiltà li tirrevedi l-petizzjoni. Jekk ikun possibbli jingħata parir dwar jekk it-talba tistax tersaq permezz ta' proċess parlamentari differenti.
2.	**Preżentazzjoni ta' petizzjonijiet**
2.1	Wara emendi li saru għall-Ordnijiet Permanenti tal-Kamra tad-Deputati fl-2016, minbarra petizzjonijiet bil-miktub li jiġu ppreżentati minn Membri Parlamentari f'isem iċ-ċittatidini, huwa possibbli li kull persuna li għandha karta' tal-identitá maħruġa f'Malta tissottometti petizzjoni direttament lill-Parlament b'mod elettroniku minn fuq is-sit uffiċjali tal-Parlament.
2.2	Is-sistema elettronika titlob li jimtlew ċerti dettalji personali sabiex il-Parlament ikun jista' jawtentika l-persuna li tkun qiegħda tikkrea l-petizzjoni, iżda l-uniċi dettalji li eventwalment jidhru *online* huma l-isem u l-kunjom tal-persuna li tkun ressqet il-petizzjoni.
3.	**Ammissibilità ta' petizzjonijiet**
3.1	L-ammissibilità ta' petizzjoni tiġi deċiża mill-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet li jista' jitlob parir lill-Ispeaker dwar jekk petizzjoni għandhiex tiġi aċċettata.
3.2	Petizzjoni tista' tiġi ppreżentata bil-Malti u/jew bl-Ingliż.
3.3	Il-persuna li tressaq petizzjoni ssir responsabbli għal kull dikjarazzjoni li tagħmel fil-petizzjoni.
3.4	Petizzjoni li titlob azzjoni mitluba diġà f'petizzjoni oħra li tkun għadha qed tiġi trattata mill-Parlament, ma tiġix aċċettata. Il-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet jista' jiddeċiedi li ma jikkonsidrax petizzjoni dwar materja li dwarha jkun diġà ħa deċiżjoni.
3.5	Petizzjonijiet jistgħu jsiru biss dwar dawk il-materji pubbliċi li l-Kamra tista' tieħu azzjoni dwarhom u li jkunu jirrelataw ma' xogħol pubbliku jew xogħol tal-Kamra li għalih Ministru jew kull Membru ieħor tal-Kamra jkun responsabbli.
3.6	Petizzjoni ma jista' jkollha ebda talbiet għall-għoti ta' flus pubbliċi, għal ftehim dwar somom ta' flus dovuti lir-Repubblika ta' Malta, jew għall-ħelsien ta' dazji li huma dovuti minn xi persuna, iżda tista' ssir talba biex tinkiseb dik l-għajnuna li persuna għandha dritt għaliha, jekk il-Kamra jkun hekk jidhrilha.

3.7	Ebda referenza m'għandha ssir f'petizzjoni għal xi diskussjoni fil-Kamra, lanqas għal xi mozzjoni li Membru Parlamentari jkun bi ħsieb li jagħmel kemm-il darba ma jkunx hemm avviż dwar dik il-mozzjoni fuq l-aġenda tal-Kamra. Ebda referenza ma għandha ssir f'petizzjoni għal xi proċeduri quddiem Kumitat tal-Kamra li ma jkunux għadhom ġew konklużi u tressqu lill-Kamra b'rapport mill-istess Kumitat. Il-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet għandu jissospendi t-trattazzjoni ta' petizzjoni jekk waħda mill-kundizzjonijiet imsemmija hawn fuq tavverra ruħha wara l-aċċettazzjoni tal-petizzjoni.
3.8	Ma tintlaqax petizzjoni dwar materja li dwarha ma jkunx diġa ttieħed kull rimedju ordinarju disponibbli taħt il-liġijiet ta' Malta. Ma tintlaqax petizzjoni li tkun tittratta xi kwistjoni li dwarha jkun hemm pendenti proċeduri fil-Qrati jew quddiem xi tribunal jew awtorità ġudizzjarja mwaqqfa b'liġi. Il-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet jissospendi t-trattazzjoni ta' petizzjoni kemm il-darba, wara l-aċċettazzjoni tal-petizzjoni, jinġieb a konjizzjoni tal-Kumitat li hemm proċeduri pendenti kif deskritt hawn fuq jew jekk il-petizzjonant ikollu interess li, jew jagħmel talba quddiem Qorti jew quddiem tali tribunal jew awtorità ġudizzjarja dwar il-kwistjoni trattata fil-petizzjoni tiegħu jew jekk il-Qorti tal-Maġistrati tkun fetħet inkjesta dwar dik il-kwistjoni jew jekk il-Kummissarju tal-Pulizija jkun istitwixxa investigazzjoni dwar l-istess kwistjoni. Il-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet jista' jiddeċiedi li ma jikkonsidrax petizzjoni li dwarha tkun diġà ttieħdet deċiżjoni minn xi qorti, tribunal, awtorità ġudizzjarja jew xi entità regolatorja mwaqqfa b'liġi sabiex tieħu tali deċiżjoni. Il-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet għandu jissospendi t-trattazzjoni ta' petizzjoni jekk waħda mill-kundizzjonijiet imsemmija hawn fuq tavverra ruħha wara l-aċċettazzjoni tal-petizzjoni.
3.9	Ma tistax tiġi ppreżentata petizzjoni dwar materja koperta minn mandat ta' inibizzjoni maħruġ b'ordni tal-Qorti.
3.10	Petizzjoni ma għandu jkollha ebda imputazzjoni jew espressjoni ironika.
3.11	Petizzjoni ma għandhiex titlob għal għoti ta' opinjoni jew soluzzjoni ta' kwestjoni legali astratta jew propożizzjoni ipotetika.
3.12	Ebda petizzjoni ma għandha b'xi mod issemmi l-isem jew l-ismijiet ta' individwi, kemm jekk dawn ikunu uffiċjali pubbliċi kif ukoll jekk ikunu persuni privati.
3.13	Ma tistax issir petizzjoni dwar il-karattru jew il-kondotta ta' xi persuna ħlief fil-kariga uffiċjali jew pubblika tagħha u dan biss f'każijiet ta' uffiċjali għolja.
3.14	Petizzjoni li tkun timplika akkuża ta' karattru personali tiġi miċħuda.
3.15	Ma jintlaqgħux petizzjonijiet li jkunu jsemmu jew jirreferu għal membri tal-familja ta' Membri Parlamentari jew ta' uffiċjali pubbliċi.
3.16	Petizzjoni ma tistax timplika lil xi persuna jew oragnizzazzjoni identifikabbli b'akkuża ta' reat.
3.17	Ma tistax issir petizzjoni dwar il-karattru jew il-kondotta ta' xi persuna li l-kondotta tagħha tista' tiġi attakkata biss b'mozzjoni parlamentari.

3.18	Ma jiġux aċċettati petizzjonijiet li jitolbu li persuna tingħata impjieg/ħatra jew li titkeċċa minn impjieg/ħatra. Dan jinkludi petizzjonijiet biex jitressaq vot ta' sfiduċja jew biex titressaq mozzjoni li titlob għal riżenja.
3.19	Petizzjoni ma tistax titlob li persuna tingħata xi onorifiċenza. Nomini f'dan ir-rigward jistgħu jsiru lill-Kumitat tan-Nomini mwaqqaf skont l-Att dwar Ġieħ ir-Repubblika.
3.20	Petizzjoni li tiggrava tbatija personali li jkun għaddej minnha individwu, ma tiġix aċċettata, dejjem sakemm ma jkunx hemm il-permess bil-miktub tal-istess individwu.
3.21	Petizzjoni li tinkludi materjal li jista' jkun kunfidenzjali jew kommerċjalment sensittiv, ma tiġix aċettata.
3.22	Petizzjoni meqjusa frivola jew vessatorja ma tiġix aċċettata.
3.23	Petizzjoni ma tiġix aċċettata jekk: - tkun malafamanti jiġifieri li jkun fiha kliem li jagħmlu ħsara serja lir-reputazzjoni ta' persuna – tinkludi korp ta' persuni sew jekk ikollhom personalita' ġuridika distinta sew jekk le – b'tali mod li tkun tammonta għal libel; - ikun fiha kliem mhux Parlamentari u mhux dekoruż; u - jekk jirriżulta li jkollha dikjarazzjonijiet foloz.
3.24	Ebda kliem offensiv jew li jista' jiġi meqjus bħala li jippromwovi ideat estremi ma jista' jintuża f'petizzjoni. Dan jinkludi petizzjonijiet li jattakkaw id-drittijiet u libertajiet fundamentali ta' persuna, tkun xi tkun ir-razza, post ta' oriġini, fehmiet politiċi, kulur, twemmin, sess, orjentazzjoni sesswali jew identità tal-ġeneru tagħha, dejjem suġġett għad-dispożizzjonijiet elenkati fl-Artikolu 32 tal-Kostituzzjoni ta' Malta.
3.25	Petizzjoni li jkun fiha materjal promozzjonali dwar xi prodott jew servizz ma tiġix aċċettata;
3.26	Petizzjoni ma tistax titressaq għal skop partiġġjan u allura ma tistax tinkludi materjal politiku.
3.27	Petizzjoni ma tistax titlob għal informazzjoni li tista' tinkiseb taħt l-Att dwar dwar il-Libertà tal-Informazzjoni
3.28	Ebda petizzjoni ma jista' jkollha xi ħaġa li tmur kontra l-privileġġi, ir-regoli u l-konswetudni tal-Kamra;
4	**Numru ta' firem li hemm bżonn sabiex il-Parlament jikkunsidra petizzjoni.**
4.1	Petizzjoni ma tirrikjediex numru minimu ta' firem sabiex tiġi kkunsidrata. Kull petizzjoni tkun ikkunsidrata fuq il-merti tagħha.
5.	**Iffirmar ta' petizzjonijiet.**
5.1	Is-sistema titlob lil kull min irid jiffirma petizzjoni biex jimla ċertu dettalji personali (Isem, Kunjom, Numru tal-ID Card, Data tat-Twelid u Indirizz Elettroniku) sabiex il-persuna tiġi awtentikata b'mod immedjat. L-istess sistema ta' awtentikar tibgħat email fl-indirizz ipprovdut sabiex dak li jkun jikkonferma x-xewqa tiegħu li jiffirma l-petizzjoni.
5.2	F'każ li t-talba ma tiġix ikkonfermata fi żmien 48 siegħa minn mindu ssir it-talba, it-talba għall-firma tal-petizzjoni taqa'.

5.3	Ladarba t-talba tkun ikkonfermata, il-firmatarju jirċievi notifika li l-firma tiegħu ġiet aċċettata u jiżdied mal-lista tal-firmatarji l-oħra. Id-dettalji tiegħu ma jiġux pubblikati online iżda jinżammu fis-sistema f'każ ta' bżonn li jsiru verifiki aktar 'il quddiem.
6	**Kemm iddum miftuħa għall-firem petizzjoni.**
6.1	Meta tiġi kkreajata petizzjoni online, b'mod awtomatiku din tkun miftuħa għall-firem għal perjodu ta' sittin ġurnata. F'każ li wieħed ikun jixtieq iqassar jew itawwal dan il-perjodu, għandha ssir talba lill-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet.
7	**X'jiġri meta petizzjoni tagħlaq għall-firem.**
7.1	Kull petizzjoni meqjusa ammissibbli tiġi referuta lill-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet wara li jagħlaq il-perjodu li fih tkun miftuħa għall-firem. L-ordni li fiha l-Kumitat jagħżel li jittratta kull petizzjoni referuta lilu, tkun deċiża mill-istess Kumitat.
7.2	Il-Kumitat jista' jiddeċiedi li jsejjaħ lill-petizzjonant sabiex jidher quddiem il-Kumitat. Jista' wkoll jitlob li l-petizzjonant jagħmel preżentazzjoni fil-qosor u/jew iwieġeb xi domandi tal-Membri tal-istess Kumitat. Petizzjonant li jiġi mgħajjat biex jidher quddiem il-Kumitat jista' jitlob li jkun assistit minn persuna oħra, liema persuna tista' tintervjeni biss bil-permess tal-Kumitat. F'każ li jkunu ppreżentati xi dokumenti waqt il-preżentazzjoni, il-Kumitat għandu jiddeċiedi jekk tali dokumenti jsirux pubbliċi. F'każ li petizzjonant ikun irid itella' xhieda biex jissostanzja t-talba tiegħu, il-Kumitat għandu jkun infurmat b'dan qabel il-laqgħa sabiex jiddeċiedi jekk jilqax it-talba. Jekk tali talba tintlaqa' huwa l-Kumitat li jsejjaħ ix-xhud skont l-Ordnijiet Permanenti tal-Kamra. Il-Kumitat jista' jiddeċiedi wkoll li fis-smigħ tax-xhieda japplika l-linji gwida tal-Kumitat dwar il-Kontijiet Pubbliċi sabiex jara li jiġu osservati l-prinċipji ta' smigħ xieraq.
7.3	Sakemm il-Kumitat ma jiddeċidiex mod ieħor, il-laqgħat kollha tal-Kumitat ikunu miftuħa għall-pubbliku u jkunu *streamed live* u *on-demand* fuq is-sit elettroniku tal-Parlament, u mxandra fuq Parliament TV fi stadju ulterjuri.
7.4	Wara d-diskussjoni, il-Kumitat jista' jiddeċiedi jekk il-petizzjoni għandhiex tiġi referuta lil xi Kumitat Permanenti jew Magħżul tal-Kamra, jew għandhiex issir diskussjoni fil-Kamra kollha. Il-Kumitat jista' jiddeċiedi wkoll li jirreferi l-petizzjoni lil xi Ministeru, Dipartiment jew Awtorità.
7.5	F'każ li petizzjoni tkun ġiet referuta lil xi kumitat parlamentari jew entità oħra, jingħata żmien ta' tliet xhur li fih ikun mistenni li tingħata tweġiba.
7.6	Il-Kumitat jista', wara diskussjoni, jiddeċiedi li petizzjoni, ma tkunx timmerita konsiderazzjoni ulterjuri mill-Kumitat.
7.7	Meta l-Kumitat ikun soddisfatt bil-konsiderazzjoni ta' petizzjoni u jqisha konkluża, iċ-Chairman tal-Kumitat għandu jirrapporta lill-Kamra dwar l-eżitu tagħha billi jqiegħed kopja tagħha fuq il-Mejda tal-Kamra b'xi kummenti li jista jkollu l-Kumitat.
7.8	Kull deċiżjoni li tittieħed f'kull stadju tal-ħajja ta' petizzjoni tiġi kkomunikata lill-persuna li tkun ippreżentat il-petizzjoni.
8.	**Użu u żamma ta' *data* personali**
8.1	Meta persuna tuża s-sistema ta' petizzjonijiet online fuq is-sit elettroniku tal-Parlament, tingabar l-informazzjoni li ġejja:

	– Isem; – Kunjom; – Numru tal-ID Card; – Data tat-twelid – Indirizz; – Indirizz elettroniku, u – Indirizz tal-*internet* jew tad-*domain* tal-kompjuter li jkun intuża biex tidħol fis-sistema tal-petizzjonijiet.
8.2	Id-data tat-twelid tintuża biss biex tiġi vverifikata l-identità tal-persuna fl-istadju inizjali u ma tinżammx aktar fis-sistema.
8.3	L-informazzjoni l-oħra li tiġi miġbura tintuża biss għall-iskopijiet ta' awtentikar u verifika ta' firem. Kif isir fil-każ ta' petizzjonijiet imressqa minn Membri Parlamentari, il-lista ta' persuni li jkunu ffirmaw petizzjoni ssir parti mir-*records* tal-Kamra però ma tiġix ippubblikata *online*.
8.4	Huwa biss l-isem u l-kunjom tal-persuna li tkun ikkreat petizzjoni li jkun jidher fuq il-paġna tal-petizzjoni.
8.5	Fil-każ ta' petizzjonijiet ippreżentati minn Membri Parlamentari, l-ismijiet tal-firmatarji jiġu mqiegħda fuq il-Mejda tal-Kamra iżda ma jiġux pubblikati on line.
8.6	Il-petizzjonijiet kollha, kemm dawk milqugħa kif ukoll dawk li ma jiġux milqugħa, jiġu ppubblikati fuq is-sit elettroniku tal-Parlament. Ma jiġux ippubblikati dawk il-petizzjonijiet li jkunu nżammu minħabba li: • huma malafamanti, libellużi jew li jistgħu jitqiesu li huma kontra l-liġi; • jittrattaw materja *sub judice* jew li dwarha nħareġ mandat ta' inibizzjoni; • huma offensivi jew jippromwovu ideat estremi; • jitqiesu li jittrattaw materja kunfidenzjali jew li jżidu t-tbatija personali li jkun għaddej minnha individwu; • huma frivoli, vessatorji jew jitqiesu li jammontaw għal reklamar; • isemmu ismijiet jew b'xi mod jidentifikaw terzi persuni; jew • għal xi raġuni oħra skont id-direzzjoni tal-Ispeaker tal-Kamra tal-Kamra tad-Deputati fuq il-parir tal-Kumitat dwar il-Petizzjonijiet.